

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 145

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 5 januari 2024

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Zorgboerderijen - Ondersteuning

In 2021 namen 359 zorgboerderijen in Vlaanderen een stuk van de zorg op zich door een plaats op de boerderij beschikbaar te stellen. Er waren 805 overeenkomsten actief waarvoor subsidies werden aangevraagd. Hiervoor waren er 702 unieke zorgvragers. Op die manier kunnen volwassenen die begeleid werken en minderjarigen die moeilijk aarden in de schoolomgeving, worden opgevangen in een alternatieve omgeving. De landbouwer die als zorgboerderij optreedt, ontvangt daarvoor 20 euro per halve dag, 40 euro voor een volledige dag.

In 2021 is er geïnvesteerd in een e-loketapplicatie om het administratieve luik van de zorgboerderijsubsidie te vereenvoudigen. Maar het opvangen van zorgvragers betekent voor de landbouwer meer werk dan enkel de subsidie aanvragen: de erkenning als zorgboerderij is verbonden aan voorwaarden, de zorggasten zelf hebben specifieke noden afhankelijk van hun achtergrond en een groep zorgboerderijen komt überhaupt niet in aanmerking voor financiering omdat ze niet erkend zijn als landbouwbedrijf. Het jaarrapport 'Subsidiemaatregel zorgboerderijen' van 2021 toont dat het aantal zorgboeren sinds 2019 daalt. Ten opzichte van 2019 is het aantal zorgboeren in 2021 met 10,03 procent gedaald.

Het belang van de zorgboerderij is veelvuldig. Als maatschappelijke actor kan ze helpen om kwetsbare personen een plaats te geven waar zij zich veilig voelen en waar zij nuttige kennis kunnen opdoen voor hun verdere arbeidsleven. Op die manier wordt de samenleving inclusiever. De veelzijdigheid van het project van de zorgboerderijen zorgt er echter ook voor dat ze zich in een spreidstand tussen de departementen Economie, Landbouw, Welzijn en Zorg bevinden.

Graag alle data in Excel weergeven.

1. Op 2 december 2022 stelde ik schriftelijke vraag nr. 186 wat betreft de administratieve vereenvoudiging en het ondersteunen en begeleiden van zorgboeren.
 - a) Zijn er sindsdien administratieve vereenvoudigingen ingevoerd? Zo ja, is er al een meetbare invloed opgemerkt op het aantal subsidieaanvragen en oproepen via de zorgboerderij-infolijn?
 - b) Zijn er administratieve vereenvoudigingen in uitvoering? Zo ja, welke?
 - c) Staan er administratieve vereenvoudigingen op de planning? Zo ja, welke en op welke termijn?

- d) Zijn er al acties ondernomen om zorgboeren beter te ondersteunen en te begeleiden?

Zo ja, welke, en zijn ze geëvalueerd?

Zo ja, wat zijn de bevindingen?
 - e) Staan er concrete acties tot ondersteuning en begeleiding van zorgboeren op de planning? Zo ja, welke en op welke termijn?
2. Wat betreft het ondersteunen en aanmoedigen van zorgboerderijen.
Is er al in meer ondersteuning en aanmoediging van zorgboeren voorzien?

Zo ja, voor welke impact hebben deze acties gezorgd?

Zo niet, wat plant de minister daaromtrent?
3. Voor wat betreft het onder de aandacht brengen van zorgboerderijen door het ondersteunen van vormingsactiviteiten die landbouwers informeren en motiveren om een zorgboerderij op te starten aan de hand van de subsidiemaatregel 'naschoolse landbouwvorming'.
- a) Zijn er al acties tot het ondersteunen van vormingsactiviteiten ondernomen?

Zo ja, wat was de aanpak en de kostprijs ervan?
 - b) Is er een evolutie te zien in de aanmelding van boerderijen?
4. Wat betreft het steunpunt.
- a) Wat zijn hun zorgen en voorstellen wat betreft de zorgen van henzelf en hun doelgroep?
 - b) Wat zijn de belangrijkste aandachtspunten omtrent de administratieve lasten en de vergrijzing van de zorgboeren?
 - c) Plant de minister een aanpak voor deze problemen? Zo ja, graag plan van aanpak met timing en budget.

ANTWOORD

op vraag nr. 145 van 5 januari 2024

van **BRECHT WARNEZ**

De subsidie zorgboerderijen is een tegemoetkoming voor de inkomensderving die professionele land- en tuinbouwbedrijven ervaren door de tijd die ze besteden aan de zorg en activering van zorgvragers. Deze subsidie wordt volledig gefinancierd met landbouwmiddelen, met als doel de verbreding van professionele land- en tuinbouwbedrijven als zorgboerderij te ondersteunen.

1. a-c) Op 23 november 2023 keurde de Vlaamse regering een wijzigingsbesluit principieel goed waarin tal van wijzigingen over Vlaamse subsidiemaatregelen voor Vlaamse land- en tuinbouwers zijn opgenomen. Ook voor de subsidiemaatregel zorgboerderijen zijn er aanpassingen. Een belangrijke administratieve vereenvoudiging is de schrapping van vele voorwaarden om toegang te krijgen tot de maatregel als professionele land- en tuinbouwer. Via deze wijziging wordt gebruik gemaakt van de definitie van actieve landbouwer om als actief landbouwbedrijf in aanmerking te komen voor de subsidie. Deze administratieve vereenvoudiging is bijgevolg in voorbereiding en nog niet operationeel. De effecten daarvan zullen pas volgend jaar tot uiting komen.
Een andere belangrijke vereenvoudiging die wel al operationeel is betreft de in te dienen aanwezigheidslijst die vereist is voor de uitbetaling: de land- of tuinbouwer is niet meer afhankelijk van de voorziening om de aanwezigheidslijst tijdig in te dienen. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij heeft ervoor gekozen om via een uniek loket te communiceren met klanten en belanghebbenden. Dit is nog in een startfase en kent zijn spreekwoordelijke kinderziekten. Hierbij gaat aandacht naar de bereikbaarheid voor zorgboerderijen.
- d-e) Via de naschoolse vorming worden regelmatig vormingen ingericht door vormingscentra die zich specifiek richten naar zorgboerderijen of land- en tuinbouwers die overwegen om te starten met zorgboerderijen.
2. Door de aanpassing van de regelgeving wordt de toegang voor de subsidiemaatregel laagdrempeliger en administratief eenvoudiger. De communicatie hierover zal binnenkort gebeuren en hopelijk leiden tot een toename van het aantal geïnteresseerden. Via de landbouwvorming (zie deelvragen 1 en 3) is er ondersteuning voor zorgboerderijen. Door sensibiliseringsacties, onder andere via onze nieuwsbrief en op de website, zal de subsidiemaatregel aangemoedigd worden. Zorgboerderijen en de daarmee gerelateerde zorgactiviteiten zijn ook het resultaat van een interactie en samenwerking tussen land- en tuinbouwbedrijven en voorzieningen, zowel vanuit welzijn als vanuit onderwijs. Voorzieningen spelen een belangrijke rol in het kwaliteitsvol ondersteunen van zorgboerderijen.
3. a) De voorbije jaren heb ik via de maatregel naschoolse landbouwvorming verschillende opleidingen ondersteund die zich richten tot zorgboerderijen of land- en tuinbouwers die overwegen om te starten met een zorgboerderij. Bijlage 1 geeft een overzicht van het aantal ondersteunde opleidingen, het bereikte aantal deelnemers en het toegekende subsidiebedrag.

- b) De cijfers voor de subsidiemaatregel zorgboerderijen met betrekking tot het kalenderjaar 2022 zijn in opmaak maar tonen al aan dat het aantal actieve zorgboeren in 2022 gestegen is t.o.v. 2021.
4. Tijdens de jaarlijkse evaluatievergadering zorgboerderijen doet het Steunpunt Groene Zorg zijn inbreng op basis van zijn jaarverslag met eigen cijfers. Dat gaat ruimer dan die van de subsidiemaatregel zorgboerderijen en bevat beleidsdomeinoverschrijdende aandachtspunten. De verschillende betrokken beleidsdomeinen nemen deel aan dit overleg. Vanuit de bevoegdheid landbouw zal ik de huidige subsidiemaatregel ter ondersteuning van zorgboerderijen zeker voortzetten. De vergrijzing van de land- en tuinbouwsector, en bijgevolg ook van de zorgboerderijen, is helaas een algemeen gegeven en ook mijn bekommernis als minister. Ik verwacht van de aanpassing van de regelgeving en de communicatie hierover een positief effect.

BIJLAGE

Overzicht van het aantal opleidingen, deelnemers en het subsidiebedrag voor vormingen die via de subsidiemaatregel naschoolse landbouwworming ondersteund werden

Bijlage 1. Overzicht van het aantal opleidingen, deelnemers en het subsidiebedrag voor vormingen die via de subsidiemaatregel naschoolse landbouwworming ondersteund werden

Jaar	Aantal opleidingen	Deelnemers	Subsidie
2021	8	168	2753,70
2022	15	252	1559,50
2023	22	427	3549,15
Totaal	45	847	7862,35